

Innledning, helsefagkonferanse 8. februar

Adm. dir. i Helgelandssykehuset, Hulda Gunnlaugsdottir

La meg slå det fast med en gang: Helsefagarbeidere en er viktig ressurs for sykehuset.

- Nasjonale og regionale framskrivninger viser at det i nær fremtid vil være et stort underskudd på kvalifiserte helsefagarbeidere – på landsbasis vil det innen 2030 være behov for 40 000 nye helsefagarbeidere. 40 000!
- Vi vet også at i Helse Nord vil rundt 400 hjelpepleiere/helsefagarbeidere gå av med pensjon innen fem år. Denne kompetansen må erstattes.

I dag er det 36 elever som går vg2 helsefagarbeider på Polarsirkelen videregående skole her i byen. Disse 36 ungdommene – i tillegg til deres jevnaldrende medelever på de andre videregående skolene på Helgeland – dem skal vi satse på. For vi trenger hver eneste en av dem. Jeg har et ønske om at vi, i fellesskap, skal gi disse ungdommene muligheten til å gå ut i et yrkesliv som gir dem valgmuligheter, faglig og personlig utvikling som gjør at de finner det meningsfullt å jobbe innen helsesektoren, at de aldri skal angre på sitt yrkesvalg.

Dere kjenner alle de demografiske utfordringene vi står overfor. De gjelder for hele landet, og for Helgeland spesielt. Vi bli færre, vi blir eldre, og sykdomsbildet blir mer sammensatt. Helsefagarbeideren har siden tidlig på 90-tallet i større og større grad forsvunnet ut av sykehusene. Den pendelen er nå i ferd med å snu. Jeg er overbevist om at nettopp helsefagarbeideren kommer til å spille en nøkkelrolle når vi skal organisere og skape framtidens helsetjeneste. Men det vil kreve at vi tenker nytt, både når det gjelder oppgaver og når det gjelder samarbeidet mellom utdanningsinstitusjoner, kommuner og helseforetak.

Helgelandssykehuset skal ta sin del av ansvaret når det gjelder å øke antall lærlingekontrakter i sykehuset. Vi skal sikre et godt system for opplæring, veiledning og vurdering, vi skal forankre lærlingeoppfølginga i lederlinja og vi skal etablere et eget «opplæringskontor» med dedikerte ressurser. For oss blir

det viktig å hele tiden vurdere oppgavefordelingen i sykehuset, slik at vi sikrer rett kompetanse på rett sted. Oppgavene på sengeposter og poliklinikker blir stadig mer spesialisert – helsefagarbeiderens kjernekompetansen på pleie, omsorg og service kan nyttiggjøres i mye større grad for å gi blant annet sykepleiere mer rom for oppgaver som krever mer spesialisert utdanning.

Alle trenger vi nye oppgaver og nye utfordringer å strekke oss etter. De færreste synes det er ok å skulle utføre de samme oppgavene dag etter dag, år etter år. En del av de som utdanner seg som helsefagarbeidere søker seg senere til sykepleiefaget. Men det er ikke alle som ønsker det, eller som har anledning til det. For dem er det viktig at vi tilbyr et spennende innhold både i utdanning og utøvelsen av helsefagarbeidet. Vi trenger helsefagarbeidere med spesialitet innen utvikling og bruk av ny velferdsteknologi, psykisk helse og rus, kreftomsorg eller geriatri, bare for å nevne noen eksempler. Ikke en helsefagarbeider som overtar sykepleieroppgaver, men en helsefagarbeider som tilfører *sin* kompetanse fra sitt faglige ståsted, et supplement og et tillegg til de mer spesialiserte ressursene. Kanskje burde det vært et autorisasjonsnivå over fagbrev; noe de mest motiverte kan strekke seg etter?

Det er slike tanker vi må tenke om vi virkelig mener noe med å møte framtidens utfordringer: vi må tenke litt ut av boksen, tørre å gå litt til siden. Det vil kreve en betydelig innsats av oss som helseforetak, men det vil også kreve at det tenkes nye tanker og gjøres nye grep i videregående og på fagskole-nivå. Nettopp derfor er det så gledelig at vi har fått i stand dette samarbeidet med fylkeskommunen, Nordlandssykehuset, videregående skoler og kommunene.

Andre har gått foran oss og er allerede godt i gang med å integrere helsefagarbeideren på flere områder i sykehuset. Vi skal lære av de som ligger foran oss i løypa. Helgelandssykehuset ønsker å etablere et eget, internt opplæringskontor med dedikert ressurs for inntak, opplæring og vurdering av lærlinger. Derfor sender Helgelandssykehuset fire-fem avdelingsledere, samt medarbeidere fra HR og fagavdelingen til Stavanger Universitetssykehus og opplæringskontoret der 19. februar. De reiser sørover for å få vite mer om erfaringene sykehuset har med helsefaglærlinger inne psykisk helse og rus, intern rotasjon mellom ulike avdelinger i lærlingetiden, delt læretid mellom kommuner og sykehus og erfaringer med å ansatte helsefagarbeidere i poliklinikken – for å nevne noe.

Som dere alle er kjent med står Helgelandssykehuset midt oppe i en strukturprosess der målet er å skape en fremtidsrettet spesialisthelsetjeneste

for alle på Helgeland. Jeg har fått i oppdrag fra styret for både Helgelandssykehuset og Helse Nord om å vurdere en rekke punkter som de mener er viktig å få belyst før de skal lande på sin anbefaling. To av disse punktene er «helhetlig helsetilbud i regionen» og «samhandling med kommunene». Samhandling med kommunene er sentralt også i oppdragsdokumentet som vi får fra Helse Nord, og i den nye nasjonale helse- og sykehusplanen som Bent Høie skal legge fram. Helsefagarbeideren være sentral når vi skal tilby gode, koordinerte helsetjenester i framtida. Det vil skje i en helsesektor der skillet mellom den kommunale helsetjenesten og spesialisthelsetjenesten vil være mer glidende enn i dag – mer spesialisert og sentralisert innen noen områder, men samtidig mer desentralisert enn i dag.

Bare det at vi er samlet her i dag har tatt oss et langt skritt videre. Vi har etablert et felles utgangspunkt, og vi har et felles mål. Til dere som jobber i videregående skole: Gå hjem og fortell elevene at vi gleder oss til å møte dem, at Helgeland har bruk for dem!